

Telemarksavdelingen

Årsmelding 1992

Telemarksavdelingen har i 1992 hatt 266 medlemmer.

Styret har i år bestått av: Karl Eriksen (formann), Priscilla Hansen (sekretær), Olaf Svendsen (kasserer), Roger Halvorsen (styremedlem) og Bjørn Erik Halvorsen (formann i turkomitéen).
Turkomité: Bjørn Erik Halvorsen, Øyvind Skauli, Thor Wiersdalen.
Møtekomité: Randi Bøhle, Lillemor Abrahamsen, Olga Hansen, Nina Lervik.

Listera-redaksjonskomité: Roger Halvorsen, Charlotte Bakke, Anne Vinorum.

Valgkomité: Harald Stendalen, Torbjørn Skifjeld, Bjørn Lervik.

Flora-atlas: Kjell Thowsen.

Revisor: Oddveig Skifjeld.

Møter.

I løpet av perioden har det vært holdt 10 møter, som har samlet fra 20 til 40 medlemmer. Nytt av året var en aktivitetsdag hvor bl.a. flora-atlasen ble presentert, og det ble arrangert flere konkurranser. Møtene har inneholdt foredrag med følgende tema: Botanikk på nordiske frimerker (Bjørn Erik Halvorsen) (årsmøtet 1991).

Jeg velger meg(Øyvind Skauli, Liv Schiemann og Thor Wiersdalen om veikantplanter, rosefamilien og kystplanter).

Selv i de beste familier ... (Liv Schiemann om korgplantefamilien og Roger Halvorsen om veronika-slekten).

Glimt fra ekskursjonen til Bøverdalen (Div. medlemmer).

På kanten av Europa (Arnfinn Skogen).

Sommerminner 1991 (Bjørn Erik Halvorsen og Karl Eriksen).

Den prektig kledte sommerfugl + Middelhavsorkidéer (Harald Stendalen).

Blomsterenger og ljàbruk (Marit Fossby).

Bregnene våre (Karl Eriksen).

Sopp er også botanikk (Gro Gulden).

Kurs.

Våren 1982 ble det arrangert et mosekurs, som var tilrettelagt av Anne Vinorum. Det strakte seg over 5 kvelder, i tillegg var der 3 ekskursjoner i Grenlandsområdet. Kurset ble avsluttet med en tur til Kungälv.

Utstilling.

I forbindelse med Telemarkskanalens 100-års jubileum, hadde foreningen en utstilling i Lårdal. Ansvarlig for denne var Bjørn Erik Halvorsen.

Floraatlas.

Vårt floraatlas omfatter ca. 250 arter. Det er rapportert inn ca. 300 nye lokaliteter i løpet av sesongen. Det har blant annet vært en gjennomgang av øyene i Kragerø-skjærgården, der f.eks. standrisp er grundig kartlagt.

Ekskursjoner 1992.

1.mai. Spiråsen i Porsgrunn.

Åsen befinner seg mellom Marka og Bjørkedalen. Vi fulgte en traktorveg et stykke oppover. Langs vegen dannet blåveis (*Hepatica nobilis*) og hvitveis (*Anemone nemorosa*) et sammenhengende teppe. Oppe i lia var bakkevegetasjonen allsidig: lerkespore (*Corydalis intermedia*), tannrot (*Dentaria bulbifera*), skogstjerneblom (*Stellaria nemorum*), gaukesyre (*Oxalis*

acetosella) og myske (*Galium odoratum*) vokste her. Blankstorkenebb (*Geranium lucidum*) var den sjeldneste arten vi fant. Mosene vi så, ble viet stor oppmersomhet p.g.a. kurset som ble holdt tidligere på våren.

9.mai. Jomfruland.

Turen startet ved Øytangen. Vi gikk sørover mot Hagemarkskogen hvor hvitveisblomstringen var i fullt flor, fortsatte videre til strandengene ved Saltstein, og tok til slutt en runde til Kråka og beitemarkene i nord. Underveis observerte vi bl.a.: Nyresildre (*Saxifraga granulata*), Maria nøkleblom (*Primula veris*), lodnestorkenebb (*Geranium molle*), moskusurt (*Adoxa moschatellina*), vanlig lerkespore (*Corydalis intermedia*), løkurt (*Alliaria petiolata*), fingerlerkespore (*Corydalis pumila*), rosettkarse (*Cardamine hirsuta*), sanikel (*Sanicula europaea*), flekkmure (*Potentilla crantzii*), Dansk skjørbuksurt (*Cochlearia danica*) og svaleurt (*Chelidonium majus*).

23.mai. Singusdal i Drangedal.

I 1971 ble det funnet søstermarihand (*Dactylorhiza sambucina*) i området, nærmere bestemt i Reiarisdalen. Vi var spente på om forekomsten fremdeles eksisterte, men den var borte. I nærliggende områder fant vi til gjengjeld kranskonvall (*Polygonatum verticillatum*), hengeving (*Phegopteris connectilis*), firkantperikum (*Hypericum maculatum*), turt (*Cicerbita alpina*), fjellmarikåpe (*Alchemilla alpina*) og firblad (*Paris quadrifolia*). Vi var også så heldige å få se en kongeørn på nært hold.

28.mai. Klepp i Gjerpen.

Snøfattig vinter og varm mai, - da har Kleppåsen og andre vulkanske Gjerpens-terreng dessverre sent i mai lagt bak seg de fineste vårfaser vi ville søke, og frodige, heller sommerlige plante-dekker dominerte. Allerede noen hundre meter fra der vi hadde parkert bilene, opplevde noen sitt hittil største felt av kranskonvall (*Polygonatum verticillatum*). Også korallrot (*Corallorhiza trifida*) lyste gyllent i kanten av svartor-skogen. En vev av skogstjerneblom (*Stellaria nemorum*) skjermet over bladstjernene av myske (*Galium odoratum*). Et hyggelig møte var noen tuer med hvit gåseblom (*Anthemis arvensis*).

3.juni. Ormvika i Bamble.

På programmet sto en kveldstur innover i Bamble-skogene, men på grunn av tørken var der lite å finne iflg. turlederen som hadde vært på forhåndsbefaring. Det ble full oppslutning om å dra til Ormvika i Rognsfjorden istedet. Nede i bergkløftene og på de havnære grusbankene der fantes saftig strandkål (*Crambe maritima*), strandkvann (*Angelica archangelica* ssp. *litoralis*), strandvortemelk (*Euphorbia palustris*), sverdlilje (*Iris pseudacorus*) og havstarr (*Carex paleacea*). I skogen innenfor så vi den delikate skjermplanten sanikel (*Sanicula europaea*) og vårerteknapp (*Lathyrus vernus*).

12.-14.juni. Helgetur til Seljord.

Turen startet fredag ettermiddag. Første stopp var ved Kubru, der forekomsten av timiansnyltetråd (*Cuscuta epithimum*) ble inispisert. Sør for Heggeneset ved Seljordsvannet var det en grusskjæring med en rekke spennende arter; blåmunke (*Jasione montana*), bergperikum (*Hypericum montanum*), gullkløver (*Trifolium aureum*), fagerklokke (*Campanula persicifolia*) og skogflatbelg (*Lathyrus sylvestris*). Etter at vi var installert på campinghyttene ved Seljord Camping, ble det litt botanisering nede langs elva. Det ble funnet myrklegg (*Pedicularis palustris*), stolpestarr (*Carex nigra* ssp. *juncella*) og myrrapp (*Poa palustris*).

Lørdag dro vi vestover. Forekomstene av spansk kjørvel (*Myrrhis odorata*) mellom Høydalsmo og Dalen ble oppsøkt. Nær Eidsborg så vi grønnburkne (*Asplenium viride*), fylkesblomsten vår - søstermarihand (*Dactylorhiza sambucina*), taggbregne (*Polystichum lonchitis*) og broddbergknapp (*Sedum reflexum*). Nede i Dalen vokste russekål (*Bunias orientalis*). Så tok vi fatt på Skafsåkleiva. Under en stopp oppe i en av svingene ble det lagt merke til både skogmarihand (*Dactylorhiza maculata* ssp. *fuchsii*), kranskonvall (*Polygonatum verticillatum*) og turt (*Cicerbita alpina*).

Ved Kjønnsvikvannet på vegen mellom Dalen og Valle begynte vi å gå oppover lia. Søterot (*Gentiana purpurea*), fjellburkne (*Athyrium disentifolium*) og blålyng (*Phyllodoce caerulea*) var noe av det vi så. Turens mål var ura nord for Nordre Honsveigtjønn. Dette var et botanisk spennende område hvor det ble observert søstermarihand (*Dactylorhiza sambucina*), rosenrot (*Rhodiola rosea*), taggbregne (*Polystichum lonchitis*), smørtelg (*Oreopteris limbosperma*), hestespreng (*Cryptogramma crispa*) og skogmarihand (*Dactylorhiza maculata* ssp. *fuchsii*). De ivrigste klatrerne kunne glede seg over synet av bergfrue (*Saxifraga cotyledon*). Høydepunktet ble funnet av en spesiell orkidé høyt oppe i lia. Noen mente at det var en avart av skogmarihand, mens andre tvilte. Turen fortsatte videre østover. Det ble en stopp ved Grimstøl for å se etter en forekomst av solblom (*Arnica montana*). Det var litt tidlig på sesongen, så den var ikke kommet i blomstring enda. Ved bekken øst for Åmlivann fant vi både blystarr (*Carex livida*), kornstarr (*C. panicea*) og hybridene mellom dem. Vår begeistring ble stor da vi kom over noe vi mente måtte være hartmannstarr (*C. hartmanii*). Sør for Åmdals Verk observerte vi vegvortemelk (*Euphorbia esula*).

Søndag dro vi nordover til Svartdal og fortsatte opp Skarsvegen, som er en gammel ferdselsveg mellom Østlandet og Vestlandet. I lia ovenfor vegen fantes flere forekomster av skogmarihand (*Dactylorhiza maculata* ssp. *fuchsii*). Hvitsoleia (*Ranunculus platanifolius*) blomstret sammen med tyrihjelme (*Aconitum lycoctonum*), sumphaukeskjegg (*Crepis paludosa*), storklokke (*Campanula latifolia*), fjellstarr (*Carex norvegica*) og myrfrytle (*Luzula sudetica*). Ved Primskleiv fant vi taggbregne (*Polystichum lonchitis*), skogkarse (*Cardamine flexuosa*), grønkkurle (*Coeloglossum viride*), skogstjerneblom (*Stellaria nemorum*) og fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*). Vi så også den uanselige olavsstaken (*Moneses uniflora*). Det ble et stort øyeblikk da vi kom over en forekomst av flere hundre småtveblad (*Listera cordata*). I det samme området vokste også fjellstjerneblom (*Stellaria borealis*), perlevintergrønn (*Pyrola minor*) og svarttopp (*Bartsia alpina*). Gulstarr (*Carex flava*), korallrot (*Corallorhiza trifida*), trollbær (*Actaea spicata*) og firblad (*Paris quadrifolia*) ble inkludert i listene på vegen nedover. Vi kjørte opp til de nedlagte gullgruvene ved Blika. Området bød på flekkmure (*Potentilla crantzii*), rundbelg (*Anthyllis vulneraria*), hårstarr (*Carex capillaris*), flatrapp (*Poa compressa*) og stortveblad (*Listera ovata*). Høydepunktet ble likevel enga nedenfor Haugstøl. Her var det flere hundre avblomstrede søstermarihand (*Dactylorhiza sambucina*) og tusenvis av blomstrende brudesporer (*Gymnadenia conopsea*). En mengde med ormetunger (*Ophioglossum vulgatum*) fantes, likeledes en og annen marinøkkel (*Botrychium lunaria*) og en liten forekomst av vill-lin (*Linum catharticum*).

Hjemover ble det en siste stopp ved Ulefoss for å inspisere hvitfrytla (*Luzula luzuloides*) og parkrappen (*Poa chaixii*).

16. juni. Limitjern.

Limitjern ligger ved Tufte, 5 km nord for Skien sentrum. Runden rundt vannet startet på nordsiden. Nede mot vannkanten var der

rikelig av den giftige selsnepa (*Cicuta virosa*). Her vokste også staselig dronningstarr (*Carex pseudocyperus*), kjevlestarr (*C. diandra*) og den særegne myrkongla (*Calla palustris*). På vestsiden av vannet fant vi marigress (*Hierochloë odorata*), myrmaure (*Galium palustre*), taglstarr (*C. appropinquata*), nikkende langstarr (*C. elongata*), myrtelg (*Thelypteris palustris*) og tiggersoleie (*Ranunculus sceleratus*). I sydenden av vannet spirte smalfrøstjerne (*Thalictrum simplex*), og langs østbredden fantes vasstelg (*Dryopteris cristata*). Før vi dro hjem ble det en stopp ved brua over jernbanen der det ble funnet en tørst utgave av fjell-lodnebregne (*Woodsia alpina*).

21. juni Malmøya.

Malmøya ligger ytterst i Viksfjord. Landskapsmessig har øya stor variasjon. Her finnes bratte fjellkoller, partier med edelløvskog, barskog, strandenger og strender av ymse karakter. Turen begynte i Trabukta nord på øya. Her fant vi bl.a. engnellik (*Dianthus deltoides*), kantkonvall (*Polygonatum odoratum*) og engstorkenebb (*Geranium pratense*). På en vakker strandeng nord for Nepegårdsbukta vokste engmarihand (*Dactylorhiza incarnata*), hartmanstarr (*Carex hartmanii*) og bukkebeinurt (*Ononis arvensis*). I Flaskebukta observerte vi 17 stk. gule hornvalmuer (*Glaucium flavum*), hvorav en var i blomst. Av arter ellers må nevnes strandkål (*Crambe maritima*), strandflatbelg (*Lathyrus japonicus*) og østersurt (*Mertensia maritima*). På strandengene nord for Trabukta vokste kvitmaure (*Galium boreale*) og store mengder med oksetunge (*Anchusa officinalis*).

28. juni Øvre Eiker.

Vi møtte fram ved Fossesholm Herregård i Vestfossen. Turlederen orienterte om Fossesholms historie. Han fortalte om gruvedrift og trelasthandel, om stadtholder Peder Hanssen Basse og Cappelenfamilien. De bergartene som møtes i området er kambrium-silur-sedimenter, Eikeritt-granitt og Kongsberggruppens bergarter. Vi dro først til området ved Gommerud, og fikk se den sjeldne mattestarr (*Carex pediformis*), ormetunge (*Ophioglossum vulgatum*), stortveblad (*Listera ovata*), skogmarihand (*Dactylorhiza maculata* ssp. *fuchsii*), ballblom (*Trollius europaeus*) og bakkeveronika (*Veronica arvensis*). Langs en myrlandt sti fant vi knottblom (*Microstylis monophyllos*). Ellers ble det påvist breiull (*Eriophorum latifolium*) og stor tuffmose (*Cratoneuron commutatum*). Vi fikk ytterligere to fine orkidé-opplevelser: først flueblomst (*Ophrys insectifera*), deretter flere blomstrende eksemplarer av myrflangre (*Epipactis palustris*). Den botaniske lista ble også supplert med legevintergrønn (*Pyrola rotundifolia*), nattfiol (*Platanthera bifolia*), sumphaukeskjegg (*Crepis paludosa*) og engstarr (*Carex hostiana*). Vi kjørte videre til Halshaugen (ved stamveg 11 i Vestfossen). På dette stedet fantes drakehode (*Dracocephalum ruyschiana*), blodstorkenebb (*Geranium sanguineum*), gulmaure (*Galium verum*) og hvitmaure (*G. boreale*), samt krysningsen mellom dem. Vi satte stor pris på å få se kammarimjelle (*Melampyrum cristatum*). På en kolle litt lenger framme fant vi gul gåseblom (*Anthemis tinctoria*), og i en grøft bakkeveronika (*Veronica beccabunga*). Turen gikk så mot lia på østsiden av Eikern, til Hamre. Her fikk vi se en rik forekomst av stavklokke (*Campanula cervicaria*). Videre oppover i lia vokste svarterteknapp (*Lathyrus niger*), nesleklokke (*Campanula trachelium*), rødflangre (*Epipactis atrorubens*), kransmynte (*Satureja vulgaris*) og nattfiol (*Platanthera bifolia*). Det ble et stort øyeblikk da vi oppe i skogen fant 4 eksemplarer av rød skogfrue (*Cephalanthera rubra*). Opp mot gården Brekke noterte vi storklokke (*Campanula latifolia*) og ormehode (*Echium vulgare*). Dagens siste høydepunkt ble nådd ved funnet av ertevikke (*Vicia pisiformis*).

3.juli-12.juli Sommerekskursjon til Sønderjylland.

19 personer ble med på foreningens ukestur til Sønderjylland. Flesteparten av de som var med kom fra Grenlandsdistriktet, andre kom fra Stavanger, Trondheim, Helsingør og Kungälv. Vi hadde Tønder som fast tilholdssted, men reiste mye rundt, bl.a. til Rømø og Als. Tørken hadde satt sitt preg på landskapet, men det forhindret ikke at vi fikk mange og store botaniske opplevelser. Allerede om fredagen ankom de første turdeltakerne. En av dem hadde på sin veg gjennom Jylland kommet over dvergseradella (*Ornithopus perpusillus*) og bruskbeger (*Illecebrum verticillatum*).

For de fleste startet Danmarksturen lørdag morgen, da ferja la til kai i Fredrikshavn. På vegen nedover mot Tønder ble det en stopp bl.a. i Struer, der det i utkanten av byen var en stor forekomst av honningurt (*Phacelia tanacetifolia*). Første post på programmet om søndagen var en tur til slottsparken i Møgeltønder. Her fant vi stortrollurt (*Circaea lutetiana*), skoghøymole (*Rumex sanguineus*) og skoghundegras (*Dactylis aschersoniana*). Ved noen dammer i nærheten av Bønderby vokste vasskjeks (*Berula erecta*) og liguster (*Ligustrum vulgare*). Turen fortsatte til Tøndermarsken, et lavtliggende område innenfor diket. Dette var et interessant landskap, og det botaniske utbyttet ble rikt med funn av bl.a.; hjulvassoleie (*Ranunculus circinatus*), froskebitt (*Hydrocharis morsus-ranae*), stor andemat (*Spirodela polyrrhiza*), stor vasskjeks (*Sium latifolium*), vassaloe (*Stratoides aloides*), brudelys (*Butomus umbellatus*) og kråkekarse (*Coronopus squamatus*).

Mandag satte vi kursen østover mot Kollund Skov. Til tross for tørken fantes det fuktige steder som ga grobunn for forskjellige starr-arter, deriblant hængstarr (*Carex pendula*). Enda en ny kjenning var kjempesnelle (*Equisetum telmateia*) som overrasket med sine meterhøye stengler. Nede ved et vann fant vi nok en kjempe, sumpdylle (*Sonchus palustris*), den raget over 3 meter i været. Ikke så langt fra stien som gikk gjennom skogen, vokste kåltistel (*Cirsium oleraceum*). En avblomstret vadderot (*Phyteuma spicatum*) fikk vi også øye på. Helt i vannkanten ved Hostrup Sø fant vi soleiegro (*Baldellia ranunculoides*).

Tirsdagens utflukt var til Rømø. Demningen som fører ut til øya er 10 km lang. Langs denne var der mange plantearter å glede seg over; vadegress (*Spartina anglica*), strandmalurt (*Artemisia maritima*), portulakmelde (*Halimione portulacoides*) og marrisp (*Limonium vulgare*). I våtmarksområdet på innsiden av klittene i Lakolk fantes øresnelle (*Silene otites*) og trollnype (*Rosa pimpinellifolia*). Vi så også klittkveke (*Elytrigia juncea* x *pycnanthus*), som er spesiell for Rømø. En tur innover i hedelandskapet ga funn av klokkesøte (*Gentiana pneumonanthe*), nåleginst (*Genista anglica*) og klittstarr (*Carex trinervis*). Ved Sønderstrand var det en rik flora, høydepunktet der ble å få se blankvindel (*Calystegia soldanella*) i fin blomstring.

Neste dag ble det lite botanisering. Noen reiste på handletur til Tyskland. Andre tok toget nedover til Ribe. De kunne begeistret fortelle at de hadde sett et storkereir med 2 unger. En lokal kjøpmann som drev med naturfotografering kunne fortelle oss om en lokalitet med blomstrende pilblad (*Sagittaria sagittifolia*) ved Møllehus. En gruppe dro til anvist sted, og fant det de søkte, hele 8 eksemplarer var i blomst.

Torsdag besøkte vi Draved Skov. Dette er et av de få områdene med godt bevart blandingsskog i Danmark. Her var det tørre tilstander og mye insekter, deriblant flått. Likevel fikk vi sett både vassblink (*Hottonia palustris*), skogveronika (*Veronica montana*) og krypjonsokkoll (*Ajuga reptans*). Vi dro deretter ned til Rudbøl. Også her var insektsplagen stor, men på tross av dette ble det litt botanisering. På den tyske siden av Rudbøl Sø fant vi kjempestarr (*Carex riparia*), og på nordsiden nikkebrønse

(*Bidens cernua f. radiata*). 2 personer hadde denne dagen tatt turen østover til Als. De kunne rapportere om funn av bla. vingperikum (*Hypericum tetrapterum*) og agderstarr (*Carex divulsa*).

Dagen etter delte vi oss opp i flere grupper. Noen hadde fått lyst til å besøke Als. De reiste til Nørreskov. Der var artsrikdommen stor, men størst inntrykk gjorde strandkarse (*Lepidium latifolium*). To turdeltakere hadde tatt en rundtur; Ved Hammelev så de lodnesoleie (*Ranunculus lanuginosus*) og skogskorn (*Hordelymus europaeus*), ved Øsby skjeggknoppurt (*Centaurea pseudophrygia*) og i Sottrupskov ved Als Sund strand-loppeurt (*Pulicaria dysenterica*). Den siste gruppen la turen til Rømø. Stivkveke (*Elytrigia pycnanthus*) ble registrert som ny for området.

Lørdag dro de fleste turdeltakerne i samlet flokk nordover mot Søndre Saltum der det var bestilt overnatting på en bondegård. De kjørte kystvegen langs Nordsjøen. Det ble flere botaniske stopp underveis, som det mest interessante kan nevnes Sidselbjerg Strand der det ble funnet strandtorn (*Eryngium maritimum*). Ved Bygholm Vejle så vi både han- og hun-plante av storsyre (*Rumex thyrsiflorus*).

Det hyggelige vertskapet hadde fortalt oss om en naturpark i Ingstrup, og det gikk turen den siste dagen. Parken inneholdt for det meste innførte planter, men ved hjelp av floraene greide vi å identifisere en viltvoksende sibirkildeurt (*Claytonia sibirica*). Før turen gikk hjemover med ferja, ble det i Hjerring observert eseltistel (*Onopordum acanthium*).

9. august. Stråholmen.

Stråholmen ligger ytterst mot Skagerak i Kragerø kommune. Øya består for det meste av løsmasser som er en forlengelse av raet. Det ble hovedsakelig botanisert på den delen av øya som vender mot Jomfruland. Strandrisp (*Limonium humile*) ble funnet flere steder. Der var betydelige mengder av neslesnyltetråd (*Cuscuta europaea*) og salturt (*Salicornia europaea*). Sodaurt (*Salsola kali*) ble en gledelig overraskelse. Andre arter som ble lagt merke til var saftmelde (*Suaeda maritima*), gåsemure (*Potentilla anserina*), flikbrønsle (*Bidens tripartita*), tiggersoleie (*Ranunculus sceleratus*) og ekte malurt (*Artemisia absinthium*).

16. august. Stormyr i Larvik.

Fra E18 tok vi av ved Paulertjønn, fulgte grusveien forbi Malerød og gikk bortover en sti som førte gjennom Manddalen. Floraen som møtte oss her må kunne kalles triviell skogsflora.

Skogstjerneblomst (*Stellaria nemorum*) ble notert. Stien førte ut på Stormyr som er ei av de få uberørte myrer i Larviksdistriktet, den har derfor fått status som naturreservat. Vi fant raskt arter som hvitmyrak (*Rhynchospora alba*), kvitlyng (*Andromeda polifolia*) og sivblom (*Scheuchzeria palustris*). Midt ute på myra fantes en liten klynge med flekkmarihand (*Dactylorhiza maculata*).

21.-23. august. Helgetur til Haukeli.

Vi ankom Haukeli utover fredagskvelden. De 21 deltakerne ble innkvartert i Hydros hytter på Arbuvollen. I løpet av kvelden ble det lagt planer for neste dag.

Lørdag skulle vi "bestige" Kistenut, på sørvestsida av Ståvann, rett overfor Haukeliseter. Terrenget var rimelig lett å gå i mot foten av Kistenut. Det ble demonstrert flere arter av gress og starr, bl.a. fjellbunke (*Dechampsia alpina*), snipestarr (*Carex rariflora*) og dystarr (*C. limosa*). De to siste vartet også opp med hybrider i store mengder. En steril piggknopp ble antatt å være fjellpiggknopp (*Sparganium hyperboreum*). Oppstigningen mot Kistenut var bratt, men området kunne by på mye fint. Fylitt-områdene på begge sider av Kistedalen ble besøkt etter tur. Fra

brattskrentene og snøleiene kan det nevnes følgende arter: Grønnburkne (*Asplenium viride*), taggbregne (*Polystichum lonchitis*), fjellstarr (*Carex norvegica*), hårstarr (*C. capillaris*), kastanjesiv (*Juncus castaneus*), grønnkurle (*Coeloglossum viride*), dvergssoleie (*Ranunculus pygmaeus*), bergrubloom (*Draba norvegica*), bergfrue (*Saxifraga cotyledon*), snøsildre (*S. nivalis*), knoppsildre (*S. cernua*), tuesildre (*S. cespitosa*), flekkmure (*Potentilla crantzii*) og reinrose (*Dryas octopetala*). Noen få forkomne eksemplarer av søterot (*Gentiana purpurea*) ble funnet, og sannelig sto også snøsøte (*G. nivalis*) i blomst. På tilbakeveien kom dagens sensasjon, en liten forekomst av kystmaure (*Galium saxatile*). Den ble her funnet på sin andre lokalitet i Telemark. Laget dro videre til området ved Krekledyrnuten, der den gamle veien går over Vågslid tunnelen. Her ble det funnet smørtelg (*Thelypteris limbosperma*). På begge sider av veien vokste reinrose (*Dryas octopetala*). På søndagen var planen å besøke områdene innover mot Trollnup på grensa mot Hordaland, men dette ble raskt forkastet ved frokostbordet p.g.a. at det regnet tett og skodda hang i "knehøyde" oppover i liene. Det ble bestemt at vi heller skulle legge veien om Dalen og Lårdal. Vi kjørte over Byrte og Mo. Det ble et lite opphold ved Torstveit for å lete etter honningblomst (*Herminium monorchis*) som var sett her tidligere. Denne ble ikke funnet, men vi så istedet jåblom (*Parnassia palustris*), ballblom (*Trollius europaeus*), brudespore (*Gymnadenia conopsea*) og skogmarihand (*Dactylorhiza fuchsii*). I et område langs Dalåi ble det funnet huldregras (*Cinna latifolia*), turt (*Lactuca alpina*) og torhjelm (*Aconitum lycoctonum*). Nede i Dalen tok vi turen ut på breddene av Bandak. Her var det store bestander av hartmansstarr (*Carex hartmanii*), og på ei eng nede ved vannet vokste et lite antall klokkesøte (*Gentiana pneumonanthe*). Ferden gikk videre til Lårdal for å se på utstillingen TBF hadde der i forbindelse med Telemarkskanalens 100års-jubileum. På veien dit hadde vi en stopp for å se etter restene av årets blomstrende vadderot (*Phyteuma spicata*), en av de riktige telemarkingene i norsk flora.

6. september. Åmli i Aust-Agder.

Turen skulle etter planen gå til en forekomst av klokkesøte (*Gentiana pneumonanthe*) ved Åmli. Men forut for turen hadde vi fått høre om noen spennende lokaliteter i Arendalsområdet. Den første var i Moland kommune rett nord for Eydehavn, nærmere bestemt i Langangsvannet. Her fant vi stivt havfruegras (*Najas marina*). Neste stopp var ved Molandsvannet hvor der var en liten bestand av buntsivaks (*Eleocharis multicaulis*). En annen art som ble registrert her, var vasspest (*Elodea canadensis*). Vi dro videre til Rislandstjern, hvor det fantes flytesivaks (*Eleogiton fluitans*) og sivblom (*Scheuchzeria palustris*). Til slutt reiste vi til turens egentlige mål. Stedet var ei torvmyr ved Litlevatn i nærheten av Austre Fiskevatn. Her fant vi ca. 1000 klokkesøter (*Gentiana pneumonanthe*) som fremdeles var i fin blomstring.

12. september. Sopptur til Solumskogen i Kilebygda.

9 deltakere var med på turen. Sopphøsten var rik i år, og vi fant usedvanlig mange arter på et lite område. Vi konsentrerte oss om matsopper fordi det var på det feltet at turlederen hadde sine kunnskaper og interesse. Følgende arter ble registrert: Rimsopp (*Rozites caperata*), granmatriske (*Lactarius deterrimus*), melsopp (*Clitopilus prunulus*), brun ringløs fluesopp (*Amanita fulva*), vanlig sleipsopp (*Gomphidius glutinosus*), myrskrubb (*Leccinum holopus*), rødskrubb (*L. versipelle*), brunskrubb (*L. scabrum*), steinsopp (*Boletus edulis*), Svartbrun rørsopp (*Xerocomus badius*), ringløs smørsopp (*Suillus granulatus*), sauesopp (*Albatrellus ovinus*), rødgul piggsopp (*Hydnum rufescens*), skjellpiggsopp (*Sarcodon imbricatus*), gul trompetkantarell (*Cantharellus*

xanthopus), ekte kantarell (*C. cibarius*), hulriske (*Lactarius trivialis*), skjeggriske (*L. torminosus*), rødbrun pepperriske (*L. rufus*), falsk kantarell (*Hygrophoropsis aurantiaca*), sandsopp (*Suillus variegatus*), seig kusopp (*S. bovinus*), orangebeger (*Aleuria aurantia*), vorterøksopp (*Lycoperdon perlatum*), gullgaffel (*Calocera viscosa*), blek korallsopp (*Ramaria paludosa*), liten klubbesopp (*Clavariadelphus ligula*) og rødflekket vokssopp (*Hygrophorus erubescens*).